

СМИ, через рекламные сообщения, за счет распределения государственных учреждений и организаций на основании районирования, путем проведения различных мероприятий по районам; выражение идентичности может осуществляться через определение места жительства, стереотипизацию, стигматизацию, называние районов в процессе их идентификации, определение значимости тех или иных объектов.

Вопрос определения идентичности жителя большого города интересен нам еще и постольку, поскольку позволяет обратиться к вопросу о том, каким образом индивид соотносит себя и те морфологические единицы, в которые он включен (или же некоторые непосредственно включены в его жизненное пространство), с другими.

Таким образом, изучение идентичности по месту жительства (в том числе и по району проживания) интересно и многогранно, содержит в себе множество аспектов, для изучения которых необходимо обращаться к комплексу методов исследования, в том числе и разрабатываемых науками, смежными с социологией.

Дорошенко Роман

*Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
(Україна, м. Харків)*

Групи інтересів та групи тиску в політиці

В кожному суспільстві існують групи, які мають спільні інтереси. Добровільно об'єднавшись у групи інтересів, люди намагаються досягти заданих політичних цілей. Міжгрупова боротьба одних людей з іншими щодо досягнення власних цілей складає саму сутність політики. Плюралізм інтересів обумовлює створення спеціальних механізмів для опосередкованих відносин громадян, включаючи групи інтересів, з державою.

Ідеї інтересу як такого, плюралізму інтересів, групового базису політики, взаємозв'язку інтересів та групи стали ключовими для теорії участі груп у політиці. Ця теорія отримала найбільш інтенсивний розвиток у США, де над нею працювали відомі вчені: Дж. Медісон, А. Бентлі, Д. Трумен, Р. Солсбері та ін. Зокрема Медісон, наслідуючи логіку К.Маркса, вважав, що джерелом плюралізму інтересів завжди був різний, нерівний розподіл власності. Ті, хто нею володів, і ті, у кого її не було, завжди складають у суспільстві групи з протилежними інтересами.

Продовжуючи думку англійських філософів XIX і поч. XX століття, які висунули ідею, що саме група є базовою одиницею суспільства, американський дослідник А. Бентлі дає визначення поняттю "група", згідно з яким це об'єднання громадян, які мають один або декілька спільних інтересів і висувають ряд вимог іншим групам задля втілення в життя цих інтересів. Груп без інтересів не існує, вважає Бентлі. Він визначає парламент, президента, суд та інші політичні інститути як групи інтересів, діяльність яких перетинається з діяльністю інших груп.

У фарватері теорії Бентлі, Д. Трумен визначає політичний процес як процес групової конкуренції в боротьбі за владу над розподілом ресурсів. Аналізуючи групи інтересів в їх зовнішній динаміці та особливо в площині політичної діяльності, Трумен говорить про групи тиску – інший, додатковий варіант груп інтересів, які можна визначити як групи інтересів, що чинять тиск на структури влади. Держава розглядається ним як інститут суспільства, через який здійснюється більша частина владного розподілу ресурсів. Тому групи, що конкурують між собою, шукають доступ до цього центру прийняття політичних рішень в бажанні добитися від нього потрібного для себе розподілу ресурсів.

В Україні існує безліч різноманітних груп інтересів, багато з яких мають важелі впливу на політичні інститути, що займаються розподілом ресурсів. Нажаль, в нормативно-правовій базі України немає жодного закону, який би регулював процес

лобіювання інтересів з боку зацікавлених осіб в інститутах влади. Певною мірою цей факт сприяє росту корупції, зрошенню влади та бізнесу в країні.

В 1969 році американський дослідник Р. Солсбері висунув концепцію, що отримала назву "теорія обміну". Суть її в тому, що лідер фінансує яку-небудь групу з метою отримання в майбутньому для себе відповідних прибутків. Виникає обмін послугами: члени групи задовольняють свої специфічні потреби, а "політичний підприсмець" – свої. Так, наприклад, в нашій країні кандидат в депутати, заручившись фінансовою підтримкою певної бізнес-структур, легко набирає потрібну кількість голосів виборців, і стає депутатом, а вже після цього починає "відробляти", лобіюючи прийняття на користь згаданої структури того чи іншого політичного рішення. І, на жаль, таких прикладів дуже багато.

Необхідність створення законодавчої бази, яка б регулювала прояви лобізму в інститутах влади, очевидна. Але зараз до цього немає ні кому діла, адже самі політики зацікавлені в лобізмі як в ще одній прибутковій справі. Відсутність в нашій країні громадянського суспільства, яке б проводило моніторинг політичних дій та рішень, також сприяє незаконному лобізму інтересів з боку різноманітних корпоративних структур. Крім того, досі парламент не прийняв закону про опозицію. Це дозволяє зробити висновок про незацікавленість нашої еліти в питанні регулювання функціонування груп інтересів та груп тиску в політиці.

Дранник Вікторія
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут»
(Україна, м. Київ)

Особистість керівника в системі інституту соціального управління

Особистість – складне цілісне утворення. Її дослідженням присвячені праці багатьох соціологів, філософів та психологів. Всі люди водночас унікальні й неповторні і разом з тим мають загальнолюдські характеристики. Різні природні задатки, свідомість, діяльність, ставлення до життя, світогляд, потреби, цілі кожної людини врахувати неможливо [1, с.204].

Поняття «особистість» більш вузьке, ніж поняття «людина». Коли ми говоримо про особистість, ми виходимо з суспільної сутності і соціальних функцій індивіда. Особистість – системна соціальна характеристика індивіда, що формує предметну діяльність та спілкування, і зумовлює причетність до суспільних відносин [2, с. 194].

Керівник – це людина, на яку покладено функції управління та керування взаємовідносинами в будь-якому колективі. Тому ефективність управління як специфічної сфери людської діяльності залежить від особливостей управління, знань та розуміння управлінських завдань, способів стимулювання та об'єднання зусиль усіх членів організації у напрямі реалізації цілей даної організації, а також, і це головне, - від розуміння людських стосунків.

Для того, щоб керувати, необхідно впливати, треба мати основу влади. Щоб мати владу, керівник повинен мати можливість тримати під своїм контролем те, що має значення для виконавця, що створює залежність від керівника і змушує підлеглого діяти так, як хоче керівник. Це основні потреби: фізіологічні потреби, потреби в захищеності, соціальні потреби, потреби в повазі й самовираженні.

Література: 1. Андрушченко В.П., Михальченко М.І. Сучасна соціальна філософія: Курс лекцій - К.: «ГЕНЕЗА», 1996.- 368с. 2. Психологія: Навч. посіб. / О.В.Винославська, О.А.Бреусенко-Кузнецова, В.Л.Зливков та ін.; За наук. ред. О.В.Винославської.- Київ: Фірма «ІНКОС», 2005.- 352с.